

N:o 134.

Af Herr **J. Rundbäck**, *angående åtskilliga ändringar i Bankoreglementet med hänsyn till den finansiella förlägenhetens afhjelpande.*

Redan vid sistlidna riksdag framlade undertecknad för dåvarande Rikets Ständer ett förslag, innefattande en utredning af och en framställning om, huru den för landtmannen tryckande penningeförlägenheten skulle i någon mån kunna afhjelpas. Detta förslag, liksom flera andra i samma syfte, tillvann sig visserligen icke dåvarande Ständers bifall; men denna utgång af frågan afskräcker mig emellertid icke, då tidsförhållanden och penningställningen synes vara svårare, ej bättre, att ännu en gång och med större förhoppning om framgång upptaga och till nuvarande Representation framställa enahanda förslag, om huru nödig tillgång till passande förlags- och rörelsekapital måtte landtmannen beredas.

Om angelägenheten häraf torde icke behöfva mycket ordas, helst penningekrisens förfärliga verklighet, orsak och verkningar äro allt för väl bekanta, och då känd sak är så god som vittnad torde en vidlyftigare argumentation härom vara desto mindre af nöden, som jag föreställer mig, det en hvar villigt erkänner, att penningebristens afhjelpande är en fråga, som intager första rummet på dagordningen vid innevarande riksdag.

Med anledning häraf torde jag kunna inskränka mig till att här, under åberopande af och hänvisning till den utförligare af mig i samma ämne vid sistlidna riksdag inom Bonde-Ståndet väckta motion, N:o 49, endast vördsamast föreslå och hemställa,

det Riksdagen måtte besluta, att allmänna diskontfonden, som nu utgör 9,600,000 R:dr, genast eller så fort ske kan måtte ökas med 2,400,000 R:dr; och vidare, att berörda fond om möjligt sednast inom 1868 års utgång än ytterligare måtte förstärkas tills den blifver 18,000,000 R:dr.

På det nödiga medel till denna förstärkning måtte beredas, föreslår jag lika värdsamt,

1:o att bankovinsten härtill måtte anvisas;

2:o att vidare härtill måtte användas de till Riksbanken från Allmänna Hypoteksbanken inflytande medel från dit öfverflyttade fastighetsfonden eller andra disponibla medel ur Bankens reservfond; och

3:o att kreditiven till manufaktur-diskonten, jernkontoret och filialbankerna, för de sednare i mån som oktrojtiden tilländalöper, uppsägas och indrifvas för att allmänna diskonten tillhandahållas.

Skulle mot förmodan de här anvisade utvägar till medels anskaffande för åsyftade ändamålet ej anses kunna beträdas och icke heller en annan gjord framställning om införande af ett lämpligt obligationssystem kunna genomföras; så får jag, till förekommande af den allt ruinerande penningebristens afhjelpande, i stället till Riksdagen värdsamt hemställa, om det icke må anses nödvändigt för rörelsens underlättande, penningeförlägenhetens afhjelpande, att ett ut- eller inländskt lån på längre afbetalningstid borde upptagas, för att allmänheten genom allmänna diskonten tillhandahållas.

I sammanhang med förestående och på det lånen med omsättningsrätt måtte blifva än ändamålsenligare samt göromålen och förvaltningskostnaderna ej genom den föreslagna förstärkningen ökade, föreslår jag lika värdsamt, det den ändring i Banko-reglementet måtte vidtagas, att lån med omsättningsrätt beviljas på en tid af högst fem år med minst $\frac{1}{3}$:del i årlig afbetalning, låntagare dock medgifvet, att halfårsvis få om-sätta lån med minst $\frac{1}{3}$:del af ursprungliga lånebeloppet.

Såsom en följd af förestående torde ock ändrade föreskrifter i afseende å räntans utgörande samt om de säkerheter, mot hvilka lån ur allmänna diskonten böra utlemnas, vara af nöden; men häröfver torde jag ej närmare behöfva yttra mig, då detta lämpligast torde kunna ordnas af Höglofl. Banko-Utskottet, dit jag värdsamt anhåller denna motion måtte remitteras.

Stockholm den 28 Januari 1867.

J. Rundbäck.